

Metodbok med författaranvisning

Skolportens artikelserie med relevans och verkshöjd

för skolans och förskolans lärare och ledare

Skolportens artikelserie syftar till att stärka skolans och förskolans gemensamma kunskapsuppbyggnad genom att ge god spridning åt god dokumentation av gott utvecklingsarbete.

Innehållsförteckning

- 1. Allmänt om artikelserien**
- 2. Kvalitetskrav**
- 3. Författaranvisning**
- 4. Forskningsetiska principer**
- 5. Copyrightbemyndigande och försäkran**

1. Allmänt om artikelserien

Skolportens artikelserie är en kanal och mötesplats för kvalificerat erfarenhetsutbyte om det utvecklingsarbete som ständigt äger rum i våra skolor och förskolor. Vi erbjuder en tydlig struktur genom vilken pedagoger kan få dokumentation av eget utfört utvecklingsarbete läst, granskat och publicerat på ett sätt som garanterar kvalitet och uppmärksamhet.

Artikelserien tjänar tre syften:

- att stärka det systematiska kunskapande genom att det kommuniceras och görs gemensamt.
- att stärka professionerna genom att god dokumentation av gott utvecklingsarbeten lyfts fram.
- att vara meriterande för författarna. Dokumentationens form, kvaliteten på granskningen och spridningen kommer att vara sådan att författarna uppmärksammas. Författaren bör inte tveka att referera till sin artikel i sitt CV.

Artiklarna bör primärt handla om specifika pedagogiska insatser, om metod- och lektionsutveckling och om allmänt utvecklingsarbete som bedömts vara fruktbara, och som andra pedagoger kanske kan lära av. Artiklar får gärna handla om exempel på ”Best practise”, men också behandla genuina problem som kan belysas och diskuteras utan anspråk på färdiga svar.

Exempel på artiklar som vi välkomnar är sådana:

- som behandlar hur ett särskilt ämnesinnehåll, mål, arbetsmoment eller projektarbete kan förstås, organiseras och genomföras för att främja lärande, och för att undvika vanligt förekommande hinder för lärande.
- där olika arbetssätt och pedagogiska strategier beskrivs, jämförs och utvärderas i termer av innebörd, förtjänster och brister.
- som ger en god översikt eller belysning av ett väsentligt tema eller kunskapsområde i skolans och förskoolans värld, för att sedan diskutera/argumentera poänger och aspekter av det som belysts. (t. ex. hem-skola, fortbildning, mobbning, bedömning, Montessoripedagogik, skolans styrning, friskolor, ämnesdidaktik, värdegrund, SYV el. IUP)
- som beskriver och exemplifierar framgångsrikt arbete med övergripande demokrati-, mångfalds- och värdefrågor, men också genuina problem i detta arbete.
- som rapporterar och diskuterar genomförda utvecklingsarbeten som det finns skäl att uppmärksamma för de goda och praktiska konsekvenser de medfört.
- som beskriver nya teorier, innehåll, arbetssätt eller lösningar på typiska praktiska pedagogiska problem, som kan vara fruktbara att sprida.
- kvalificerat diskuterar komplexa pedagogiska fall/dilemman utan krav på lösning.

Insända artiklar bör möta de anvisningar som anges i denna metodbok. Artiklarna kommer att genomgå en ”peer review” -granskning av en läsgrupp med en disputerad ordförande och 3-6 erfarna och ansedda lärarkollegor. Läsgruppens granskning följer de riktlinjer för skrivande som framgår av denna metodbok. Accepterade artiklar publiceras i Skolportens nummerade artikelserie.

2. Kvalitetskrav

Artiklarna skrivs för kollegor.

Artikelserien baseras på det akademiska skrivandets genre som fungerar som en kvalitetsnorm för dokumentation av kunskap och utvecklingsarbete. Detta innebär kvalitetskrav liknande de som är vanliga för C-uppsatser. För att accepteras bör de därför:

- Behandla ett tema som har relevans och aktualitet för lärares o/e andra skolmedarbetares yrkes-, kunskaps- o/e resultatutveckling. Relevansen ska tydligt framgå redan av artikelinledningen: varför är det tema som artikeln berör väsentligt för skolan och pedagoger idag?
- Ha en ändamålsenlig, relevant och avgränsad syftesformulering som klart och tydligt anger vad artikeln syftar till.
- Innehålla en redogörelse för vald strategi/metod för att besvara/behandla artikelns syften. Det är viktigt att läsaren får inblick i den process som föranlett den produkt som artikeln utgör och de resultat/poänger som hävdas i den.
- Med avseende på huvudtext, resultatredovisning, argumentation och diskussionsavsnitt vara logiskt och relevant uppbyggda i relation till valda syften och metoder.
- Anknyta till tidigare skolforskning, utvecklingsarbeten och styrdokument i de fall där det kan vara motiverat.
- Skrivs klart, välgrundat och genomskinligt med akademiskt giltiga referenser.
- Ha verkshöjd. Det innebär att den bygger på ett eget utfört undersökningsarbete. En artikel får ej vara ett plagiat.

Dessa kvalitetskrav finns inarbetade i de författaranvisningar som följer här nedan.

3. Författaranvisningar

För de författare som känner sig osäkra på artiklarnas obligatoriska innehåll anges nedan vad författaren bör tänka på och hur läsgruppen kommer att bedöma artikelbidraget. Det finns ingen exakt mall som passar alla sorts undersökningar och artiklar. Det är upp till varje författare att bedöma hur de obligatoriska delarna skall ta form i den egna artikeln. Punkterna 1-7 nedan är väsentliga och obligatoriska beståndsdelar i en artikel, men flera av dem kan skrivas på olika sätt.

En artikel skall innehålla 3000 - 9000 ord (ca. 5-15 A4 med enkelt radavstånd och 12 p teckenstorlek). Använd funktionen 'räkna ord' i ditt ordbehandlingsprogram. Artikeln skall vara så enkelt formaterad som möjligt. Använd ej tabbar och inga streckade linjer. Använd endast tre rubriknivåer förutom huvudrubriken.

Varje artikel skall innehålla:

1. Titelsida
2. Abstract
3. Innehållsförteckning
4. Inledning, syfte och avsikt
5. Metod, strategi och tillvägagångssätt
6. Huvuddel, resultat och diskussion
7. Referenslista

1. Titelsida

Ska innehålla huvudtitel samt ev. undertitel och författarens namn, adress, e-postadress.

Ex. Huvudtitel: *Räkna med matte*

Undertitel: *Om tre sätt att inspirera grundskoleelevers intresse för matematik*

David Davidsson
Svansångargatan 11 C
123 45 MEGABY
david.davidsson@skola.se

2. Informativt abstract som motsvarar artikeln

Varje artikel skall sammanfattas i ett abstract på max. 100 ord. Ett abstract skall sammanfatta artikelns väsentligaste: (a) avsikter och syften, och något (b) skäl till varför området ifråga är viktigt att skriva om; (c) strategier/metoder/tillvägagångssätt; (d) resultat och/eller poänger; samt (e) vilka grupper i skolan som artikeln primärt vänder sig till och som troligen har mest att lära genom att läsa den.

3. Innehållsförteckning

Görs på sedvanligt sätt. Pagineera, numrera rubriker och underrubriker. Avsluta med eventuella bilagor.

4. Inledning med klara syften och avsikter

När det är dags att dokumentera det arbete som gjorts i artikelform måste det göras med tydliga avsikter och syften. Det är syftet med artikeln som utgör artikelns nav. Gör därför en för artikeln ändamålsenlig, relevant och inte minst avgränsad avsikts- eller syftesformulering. Den ska klart och tydligt ange vad författaren och artikeln syftar till och vad författaren avser göra i artikeln, om man vill belysa, beskriva, jämföra, undersöka, granska, rapportera, diskutera, argumentera, förklara etc. Författaren bör också ange skäl till varför det är viktigt att göra just detta i en inledande bakgrund som motiverar författarens avsikter och syften.

Läsgruppen kommer att beakta följande aspekter: Visar inledningen på temats relevans och aktualitet? Är temat lagom avgränsat? Har författaren formulerat problemet på ett rimligt sätt? Finns det ett klart formulerat och lämpligt avgränsat syfte? Finns det frågeställningar som ändamålsenligt infriar syftet? Har författaren studerat och knutit an till relevant litteratur, forskning och till andra relevanta skolutvecklingsinsatser?

5. Genomskinlighet i metod och genomförande

En artikel måste vara genomskinlig när det gäller hur den tagits fram och hur dess resultat har uppnåtts. Den bör därför innehålla en kort redogörelse för den strategi/metod som författaren använt för att besvara/behandla avsikter och syften. Det är viktigt att läsaren får inblick i den process som föranlett den produkt som artikeln utgör, och som föranlett de resultat/poänger som hävdas i den. Det är därför bra att överväga: (a) vilken strategi/metod som valts och varför just denna är lämplig, (b) vilka urval som gjorts av t ex observationer i arbetet, enkätkällor, intervjupersoner, litteratur, källor, etc. och (c) hur själva undersökningsarbetet gick till.

Läsgruppen kommer att beakta följande aspekter: Framgår tillvägagångssättet klart och tydligt, och är det ändamålsenligt i relation till syften och frågor?

6. Röd tråd och ändamålsenlighet i artikelns huvuddel inklusive resultat och slutdiskussion

Här görs *själva rapporteringen av arbetet så ändamålsenligt som möjligt*. Huvudtext, resultatredovisning,

argumentation och diskussionsavsnitt bör vara logiskt och relevant uppbyggda i relation till uttryckta avsikter och valda syften och frågeställningar.

Författaren avgör själv men vi vill här påminna om att forskning, teori och policy kan vara värda att beakta i skrivprocessen. Vi rekommenderar författare att anknyta artikeln till (a) tidigare utvecklingsarbeten och relevant skolforskning, att beakta relevanta (b) teorier om undervisning och lärande som texten kan stötta med eller kanske rent utav kan utmana. (c) Styrdokument och lagstiftning kan vara relevanta att beakta för en texts legitimitet.

Någonstans i artikeln anges de väsentligaste resultaten, alltså de viktigaste poängerna författaren anser sig ha kommit fram till utifrån avsikter/syften och frågeställningar. Dessa bör vara klart grundade i huvuddelens text så att det finns skäl och stöd för dem.

I en avslutande diskussion bör författaren diskutera betydelser och konsekvenser av vad författaren har kommit fram till. Resultat diskuteras och sätts in i ett bredare och kanske helt andra sammanhang.

Läsgruppen kommer att beakta följande aspekter: Är sammanhanget för artikelns tema hanterad och beskrivet? Är tematiken beskrivet och är artikeln upplagd på ett relevant och ändamålsenligt sätt i relation till syften och frågor? Är artikeln sakligt, välgrundat och genomskinligt framförd?

Är resultatet trovärdigt, genomskinligt och relevant för det ursprungliga syftet? Följer resultatet av utgångspunkterna och studiens metod/strategi, eller kan resultatet ha andra förklaringar som borde beröras?

Förs diskussionen sakligt och/eller argumentativt? Är diskussionen relevant kopplad till arbetet i övrigt? Har författaren uppnått det angivna syftet (och/eller möjligen helt andra)?

7. Korrekta referenser och referenslistor

Varje artikel skall skrivas klart, välgrundat och genomskinligt med akademiskt giltiga referenser, och den får inte vara ett plagiat. Allt som inte är eget material eller egna åsikter bör anges med noter/ käll-hänvisningar. I artikelserien används det så kallade Harvardsystemet vilket innebär att man anger referenser inom parenteser efter det att man har refererat i texten, ex. (Rönström, 2006). En komplett referenslista i bokstavsordning anges sist i artikeln där referensens namn, publiceringsår, titel och förlag anges enligt nedan.

- Bok - monografi:* Bogen, David (1999) *Order Without Rules. Critical Theory and the Logic of Conversation*. State University of New York Press.
- Bok -antologi:* Roth, Klas (2003) "Valfrihet, gemenskap och deliberativa samtal". I Jonsson, Britta och Roth, Klas (red.) *Demokrati och lärande. Om valfrihet, gemenskap och övervägande i skola och samhälle*. Studentlitteratur, ss.19-47.
- Artikel tidskrift:* Säljö, Roger (1998) "Lärande – att behärska institutionella former av kommunikation." I *Utbildning och demokrati*, 1998, vol. 7, nr. 2, ss. 15-28.
- Artikel från nätet:* Vetenskapsrådet (2007) *Forskarens etik*.
www.codex.vr.se/oversikter/etik/etik.htm (2007-04-20)

4. Relevanta etiska övervägande och riktlinjer

I skriften *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning* (Vetenskapsrådet 2002, 17 sidor, se <http://www.codex.vr.se>) anges fyra principer för att i möjligaste mån tillgodose individers berättigade krav att inte utsättas för t.ex. otillbörlig insyn, psykisk eller fysisk skada, förödmjukelse eller kränkning. Författare bör granska sitt eget arbete i ljuset av dessa principer i de fall där de har relevans för den egna artikeln.

1. **Informationskravet** innebär att berörda uppgiftslämnare (inkl. skolans ledning) bör informeras om en studies syfte. Om man gör t.ex. enkäter och intervjuer bör information lämnas om syfte, och hur det insamlade materialet kommer att brukas.
2. **Samtyckeskravet** innebär att berörda deltagare ska samtycka till att medverka i en studie. Om de undersökta är under 15 år bör samtycke även inhämtas från förälder/ vårdnadshavare.
3. **Konfidentialitetskravet** innebär att namn på person och plats anonymiseras (avidentifieras) och förvaras på ett sådant sätt att inte obehöriga kan ta del av dessa uppgifter. Det är i synnerhet när en uppgiftslämnarens egen röst om känsliga ämnen används i en undersökning som konfidentialitet är angeläget, men som regel bör man undvika att skriva artiklar och rapporter så att uppgiftslämnarens identiteter kan spåras.
4. **Nyttjandekravet** innebär att uppgifter om enskilda personer enbart får användas för ”forskningsändamål” (t.ex. artikelskrivandet). Uppgifterna får inte användas för beslut och åtgärder som direkt påverkar de deltagande utan deras medgivande.

Om en studie omfattar etiskt känsliga avsnitt eller andra kontroversiella tolkningar så bör berörda deltagare/uppgiftslämnare få ta del av dessa innan studien publiceras. Den som utför en studie bör också fråga berörda deltagare om de är intresserade av att få veta var ”forskningsresultaten” kommer att publiceras och om de vill ta del av dem. Om författaren är osäker gällande dessa principer hänvisar Skolporten AB till Vetenskapsrådets skrift i dess helhet.

5. Copyright-bemyndigande och försäkran

För publicering av din artikel krävs att detta dokument fylls i, undertecknas och sänds till Skolporten AB, 118 82 Stockholm. Dokumentet tydliggör villkoren för copyright samtidigt som författaren försäkrar att studien ej strider mot Vetenskapsrådets forskningsetiska principer (se ovan).

Författare: _____

Artikeltitel: _____

Copyright-bemyndigande

Detta bemyndigande omfattar för Skolporten AB: copyright; rätten att ompublicera artikeln i tryckt eller elektronisk form i andra publikationer i regi av Skolporten AB; fri kopieringsrätt för undervisningssyfte för allmänheten under förutsättning att författaren/na, artikelserien och artikelns titel anges. Rättigheterna exkluderar arvode. Bemyndigandet gör det möjligt för författaren/na att använda artikeln i andra publikationer under förutsättning att Skolporten AB:s artikelserie anges som originalpublikation.

Försäkran

Vetenskapsrådets skrift *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning* ”har till syfte att ge normer för förhållandet mellan forskare och undersökningsdeltagare/uppgiftslämnare” och värnar bl.a. om berörda deltagares integritetsskydd. (Se avsnitt *Relevanta etiska övervägande och riktlinjer*)

Härmed

- bekräftar jag (undertecknad) att denna artikel inte tidigare har publicerats eller blivit insänd för framläggning i någon annan publikation;
- garanterar jag (undertecknad) att jag har rätt att utfärda denna copyright för samtliga författare som anges ovan;
- försäkrar jag (undertecknad) att studien ej strider mot Vetenskapsrådets forskningsetiska principer.

Underskrift: _____

Datum: _____

Namnförtydligande: _____

